

SVEA HOVRÄTT
Miljööverdomstolen
Rotel 1310

DOM
2009-03-03
Stockholm

Mål nr
M 7733-08

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, miljödomstolen, dom 2008-09-10 i mål nr M 1545-07, se bilaga A

KLAGANDE

JL

Ombud: Advokat **OB**
Box 7493
103 92 Stockholm

MOTPART

Nyköpings kommun
611 83 Nyköping

Ombud: Advokat **MB**
Box 16295
103 25 Stockholm

SAKEN

Talan om fördelning av kostnad för utredning

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Miljööverdomstolen fastställer miljödomstolens dom.
 2. **JL** ska ersätta Nyköpings kommun för rättegångskostnader i Miljööverdomstolen med 12 000 kr avseende ombudsarvode jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.
-

Dok.Id 818665

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 2

Telefon
08-561 670 00
E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

JL har yrkat bifall till sin vid miljödomstolen förda talan och befrielse från skyldigheten att ersätta motpartens rättegångskostnader där.

Nyköping kommun har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Miljööverdomstolen.

Målet har med stöd av 23 kap. 6 § miljöbalken avgjorts utan huvudförhandling.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Parterna har i allt väsentligt anfört samma omständigheter i Miljööverdomstolen som vid miljödomstolen.

Miljööverdomstolen delar miljödomstolens bedömning. Miljödomstolens dom ska därför fastställas.

Vid denna utgång ska Nyköpings kommun tillerkännas ersättning för rättegångskostnader i Miljööverdomstolen. Yrkat belopp är skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2009-03-31

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås, miljörådet Anna-Lena Rosengården, hovrättsrådet Henrik Runeson, och tf. hovrättsassessorn Henrik Nilsson, referent. Enhälligt.

NACKA TINGSRÄTT, MILJÖDOMSTOLEN, DOM 2008-09-10 i mål nr M 1545-07

PARTER

KÄRANDE

J.L.

Ombud: Advokat O.B.

SVARANDE

Nyköpings kommun
611 83 Nyköping

Ombud: Advokat M.B.

DOMSLUT

Käromålet ogillas.

J.L. skall utge ersättning till Nyköpings kommun för rättegångskostnader med sextiotusen (60 000) kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från domens datum till dess betalning sker, avseende ombudsarvode.

BAKGRUND

Bygg- och miljönämnden i Nyköpings kommun har i beslut den 21 oktober 2003 förelagt J.L., i egenskap av ägare till fastigheten X 1:3, att senast den 1 mars 2004 till nämnden inkomma med förslag till undersökningsprogram omfattande kartläggning av geologiska och hydrologiska förhållanden i berggrunden kring Sjösa gruva med syfte att kartera vattenförande sprickzoner i berget och bedöma möjliga spridningsvägar för föroreningar från gruvområdet till brunnar och vattendrag i området samt föroreningshalter av metaller och alifatiska, aromatiska och klorerade kolväten i grundvattnet och gruvhålet "Storgruvan". Beslutet överklagades till länsstyrelsen som avslag överklagandet. Stockholms tingsrätt, miljödomstolen, har i dom den 8 april 2005 inte ändrat länsstyrelsens beslut på annat sätt än att tiden för när förslaget till undersökningsprogram senast skall redovisas flyttades fram till den 30 september 2005.

YRKANDEN

J.L. har yrkat att miljödomstolen skall förplikta Nyköpings kommun att till honom utge 12 798 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 september 2005.

J.L. har vidare yrkat ersättning för sina rättegångskostnader med 55 000 kr exklusive mervärdesskatt, avseende ombudsarvode.

Nyköpings kommun har bestritt käromålet. Räntheyrskandet har vitsordats som skäligt i och för sig. Nyköpings kommun har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader med 60 000 kr exklusive mervärdesskatt, avseende ombudsarvode.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Käranden

Kommunen har genom Bygg- och miljönämnden själv konstaterat att marken inom gruvområdet är förorenad och att det finns risk för att detta kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön. Ansvaret för utredning skall enligt 10 kap. 1 § miljöbalken bedömas enligt bestämmelserna i 10 kap. Det saknar betydelse att bygg- och miljönämndens föreläggande den 21 oktober 2003 dnr 2003-318 har meddelats med stöd av 2 kap. 2 § miljöbalken. Kostnaden för upprättande av undersökningsprogrammet uppgick till 14 543 kr, vilket J.L. har betalat. Därför skall kommunen enligt 20 kap. 2 § första stycket 7 och 10 kap. 6 och 8 §§ MB förpliktas betala 88 procent, eller 12 798 kr, av detta. Marken inom fastigheten X 1:3 har sannolikt varit förorenad sedan en lång tid tillbaka. Föreläggandet har riktats mot J.L. som verksamhetsutövare i egenskap av "förvarare". Detta förvar förekom även under den tid, före 1999, som kommunen ägde marken. Kostnadsansvaret för flera verksamhetsutövare i en kedja är solidariskt. J.L. och kommunen har därmed ett solidariskt utredningsansvar för bygg- och miljönämndens föreläggande. Utredningskostnaden skall fördelas i förhållande till den tid som vardera parten ägt fastigheten. Kommunens innehav av fastigheten räknas från den 1 juli 1969, då miljöskyddslagen trädde i kraft, till oktober 1999 då J.L. övertog fastigheten. En ytterligare omständighet som skall beaktas vid fördelningen av ansvaret är att kommunen känt till förvaringen under sin tid som innehavare utan att aktualisera någon utredning. J.L. fick kännedom om förvaret först när han fick kommunens föreläggande.

Svaranden

I första hand bestrids käromålet därför att bestämmelsen i 10 kap. 6 § miljöbalken inte är tillämplig eftersom bygg- och miljönämndens föreläggande utfärdats med stöd av 2 kap. 2 § miljöbalken och har riktats mot J.L. i dennes egenskap av verksamhetsutövare av pågående miljöfarlig verksamhet i form av förvaring av avfall och tunnor. Det finns därför inte förutsättningar för att fördela något solidariskt ansvar för utredningskostnaderna. I andra hand bestrider kommunen att 10 kap. miljöbalken överhuvudtaget är tillämplig eftersom det inte placerats något nytt avfall i gruvan sedan 1966. Fastighetsägare i förvaringsfallen har inget efterbehandlingsansvar i de fall då den miljöfarliga verksamhetens faktiska drift avslutats innan den 1 juli 1969 och inget därefter tillförts. Detta påverkar dock inte möjligheten att rikta krav på förebyggande åtgärder. I tredje hand, för det fall att domstolen skulle finna 10 kapitlet tillämplig, bestrider kommunen att den skall svara för någon del av utredningskostnaden. Kommunen har inte bidragit till föroreningen. Vid skälighetsbedömningen skall även beaktas att J.L. i köpeavtalet avstått alla krav mot kommunen och att J.L. hade ett ansvar att undersöka fastigheten vid förvärvet.

DOMSKÄL

Båda parter har åberopat skriftlig bevisning.

Som Stockholms tingsrätt, miljödomstolen, angav i den lagakraftvunna domen den 8 april 2005 kan en markägare som förvarar avfall eller kemikalier på sin fastighet enligt praxis vara att betrakta som verksamhetsutövare till en pågående miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § miljöbalken, trots att den aktiva verksamheten som gav upphov till dessa rester avslutats och den nuvarande markägaren inte har någon anknytning till denna verksamhet. Mot den bakgrunden är J.L. att betrakta som verksamhetsutövare till en miljöfarlig verksamhet. Vidare angav miljödomstolen att syftet med det aktuella föreläggandet syntes vara förebyggande, på så sätt att underlag efterfrågades rörande hur de ytterligare undersökningar som behövdes för

att förhindra skador på människor och miljön skulle utföras. Miljödomstolen delade därför underinstansernas bedömning att bestämmelserna i 2 kap. miljöbalken var tillämpliga och att föreläggandet var fattat på en riktig grund.

Bygg- och miljönämndens föreläggande har utfärdats med stöd av 2 kap. 2 § miljöbalken och har riktats mot J.L. i dennes egenskap av verksamhetsutövare. Därför är, som svaranden har gjort gällande i sin förstahandsgrund för bestridandet, bestämmelsen i 10 kap. 6 § miljöbalken inte tillämplig. Någon ansvarsfördelning enligt den bestämmelsen kan därför inte göras.

Käromålet skall därför ogillas redan på den grunden. J.L. skall därmed ersätta Nyköpings kommun för dess rättegångskostnad. Om beloppet råder inte tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga (MD 1)

Överklagande skall ges in till Nacka tingsrätt, miljödomstolen, senast den 1 oktober 2008 och vara ställt till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen.

Roger Wikström
Margaretha Bengtsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Roger Wikström och miljørådet Margaretha Bengtsson. Domen är enhällig.